

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: . . . I kor. Egy óra. . . I kor. 50 HLL.
Vidéken: . . . I kor. Egy óra. . . I kor. 50 HLL.
Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 . . .

Felolvasó szerkesztő:
MEGEDÜS LORÁNT.
Kiadók és lap tulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piac-utca 47. és 49. szám.

Tanulságok a múltból a jövőre.

Debrecen, október 20.

A ki a közel multakat vizsgálja, hogy tanulságokat merítsen belőle a jövő feladataihoz, meg kell, hogy lássa a koalíciós kormányzás bukásában az erkölcsi okok fontosságát. Számos politikai botlását, pénzügyeink megrendítését, nemzetiségi békénk megingását, horvátországi pozíciónk megrendülését elnézte nekik a nemzet; elnézte a kvótaemelést és a rossz gazdasági kiegyezést. Programjuk csődbejutását, ígéreteik beválthatatlanságát, ábrándjaik ürességét, reményeik alaptalanságát meg tudta bocsátani. Okolta a hibás politikát, de a politikusok jóhiszeműségében megbízhatott. A körülmények nehézségeire hárihatta a vereséget s minél inkább látta be, hogy mily leküzdhetetlen tárgyi nehézségek folytán lehetetlen a győzelem, annál enyhébben ítéltette meg a személyi momentumokat. De midőn a koalíció vezérei vereségüket elpalástolták, tapasztalataikat elhallgatták s tovább folytatták a már beválthatatlannak tapasztalt ígéretet; midőn tapasztalunk kellett, hogy oly jelszavakat hirdettek, melyekben maguk sem hisznek, oly programot, melyről maguk is tudják, hogy nem lehet megvalósítani; midőn az ábrándozás helyébe a taktikázás lépett s az illúziók helyébe a tudatos ámitás: akkor a nemzet kiábrándult s a koalíciónak el kellett buknia. Csak az a kormányzat szilárd, melynek

erkölcsi alapja van s mely nem sérti meg azokat az érzelmi momentumokat, melyeknek köszöni lételet. Tanulság ez a mai kormányzó pártra is; komoly tanulság, melyet meg kell szivlelnie. Ez a kormány nemzeti munka jelszavával jött s a nemzet és király közötti harmónium eredményes voltának hirdetésével. Mindkét ígéretét be kell váltania.

Az erkölcsi felháborodás egy neme volt az, mely a koalíció mindent ígérő és semmit be nem váltó rendszerét elsöpörte. A nemzet hőseit keresett volt s csak hősködést kellett tapasztalnia; győzelmet ígértek neki s a vereség elpalástolásával megelégedtek. A szavak és tettek közötti harmóniát keresi a nemzet; komolyan munkálkodó, komoly férfiakat. Ha a mai parlament nem teljesíti kötelességét s létre nem hozza a nagyszabású, mélyreható alkotások egész sorát: akkor a nemzet benne is csalódní fog. De mert ez a feladat a nemzet parancsából nehezedik rá, joggal elvárhatja, hogy az országgyűlés minden pártja egyaránt segédkezzék e nagy munkában és akadályokat eléje ne gördítsen. Mert különben az ország megcsalódott várakozásának minden odiuma az akadémikusok ellenük fejeire száll.

A nemzet ítélte. A nemzet komoly, alkotó munkát kíván. Az ország gazdasági és kulturális fejlesztésében látja az ország önállóságának fejlesztését, s e fejlesztést a dinasztiaival való egyetértésben akarja létrehozni. Értsen az ellenzék a mult tanulságaiból, eredménytelen harcokat, meddő közjogi vitá-

kat ne provokáljon. Ne akadályozza az alkotó munkát s a nemzet és király közötti harmóniát ne bontsa meg. De értsenek e tanulságokból némely magyarellenes osztrák politikusok is. Ne akadályozzák, hogy a király és nemzet közötti harmónia valóban gyümölcsöző legyen.

Ne ábrándítsák ki a nemzetet abból az erős hitéből, hogy csak a dinasztiaival egyetértésben, Ausztriával barátságban kell a magyarságnak a maga boldogulását keresnie. Ne feledjék el a bécsi parlament egyes pártjai, hogy a magyar kormányt a mi tulzóink mindegyre megvádolják s az ország önállósága iránti közönnyel gyanúsítják. Minél erősebbek az osztrák pártok támadásai, minél élesebben fordulnak ellenünk: annál nehezebb lesz Magyarországon az egyetértés s a békés munka politikájának hirdetése. Mert akkor eljön egy idő, amikor a közvélemény a munka hirdetését csak a harc elkerülésének ürügyéül fogja tekinteni s az egyetértés keresésében nem láthat mást, mint megalkuvást. Mihelyt pedig ez a köztudat, akkor minden kormány helyzete meggyengül és bizonytalanná válik, soha sem lesz kapható s aligha akad kormány, mely ily politikával megáll-hasson.

— **Az állami számszék elnöke.** Fenntartással közöljük a hírt, hogy a kormány a mellett foglalt álláspontot, hogy az állami számvéviszék elnökéül Dárday Sándor, a számvéviszék jelenlegi elnöke neveztesék ki.

A koldus meséje.

Írta: Manchen Mariska.

Ősz volt . . . A sárga falevelek sűrűn peregtek le a fáról, — mintha mindegyik egy-egy szomoru, régi emlék bánatát idézné elő . . . A hosszú faszor végén laktunk, egy egyszerű, de csinos kis házban, melynek erős, nagy kapuja a sáros gyalogjáróra nyílt. Egyhangú, rideg volt minden, ködös, szürke. Már alkonyult; — a házban magam voltam, azaz nem egészen egyedül, mert hűsleges kutyám, Brutus ott szundikált a lábam előtt. Anyám bent volt a városban. Elmerengve néztem az elhagyatott utat, tűnődve azon, miként pusztit az ősz, miként koppasztja a lombos fákat, midőn egy tőpörödött férfi-alakot pillantottam meg.

Lassan tipegett, meg-megállt, oly szomoru külseje volt . . . elhatároztam, hogy megpihentetem házunkban.

Csakugyan felénk tartott. Indultam, hogy kaput nyissak neki. Brutus örült csaholással ugrándozva előtte, ami zavarba hozta az öreg. Jóságos arca ijedtté vált, néhány szót rebegett, amit meg nem értettem.

Bevezettem a házba. Éltel raktam eléje s megajándékoztam néhány ruhadarabbal. Az öreg koldus hálásan tekintett rám, én meg faggatni kezdtem a multját. Az öreg kezdetben huzódózott, de aztán, mikor látta, hogy nem tágitok, beszédbe ereszkedett.

— Régen történt, Erdélyben, az ősi kastélyban, amelyben atyámmal laktunk. A Küüllő mentén állott a kastély. Édes anyám korán elvesztettem s az édes anyát ugyan melyik mostoha pótolhatja? . . . Pedig az atyám hozott egyet a házhoz, Isten bocsássa meg neki!

Szomszédunkban lakott a gazdag Fenyvessy Dénes gróf nejével és egyetlen leányával, a szépséges Melindával. A leánynak gyermekkori játszótársa voltam, s mint felnőttek is el-elstálgattunk a jegenyek között, hallgatva a rigó fütyjét s az erdei madarak édes dalát! Midőn bevégeztem a lyceumi tanulmányaimat, veszemre otthon maradtam. A Melindával való barátság szerelemmé fejlődött s így történt, hogy a szép szőke leány nem egyszer áztatá forró könnyeivel arcom és nem egyszer suttagá, hogy csak nekem és értem él.

Kiűtött a forradalom. Vége volt az álmainak, vége a boldogságnak. A haza hívott! Elindulásom előtt hűséget esküdtünk egymásnak, titkos esküt. Ő várni — s én jönni fogok.

Szerelmes, lázas csókokkal bucsuztunk el, — a jövő reményében.

Néhány csata után a régi hittel, kétszeres szerelemmel tértem haza. Kerestem az atyámat, kerestem kedvesem — senki! Atyám meghalt, a mostoha eladta birtokunkat s elment, ki tudja, merre? s Melinda, aki hűséget esküdt, férjhez ment! Pokoli kino-

kon mentem keresztül. Nem volt senkim és semmim! S kezdtem utálni az életet. Mondom szegény lettem lelkiileg, testileg. Hogy éhen ne haljak, beálltam titkárnak egy főurhoz. Keserves dolog volt. Történt, hogy a gróf levelet küldött valami Passart nevű hercegnőhöz, melyre választ magamnak kellett volna hoznom. Bebecsajátatást kértem a hercegnőhöz és előttem találtam Melindát. — Melinda — az én Melindám! Eszembe jutott a mult, s elragadva a szenvedéstől, szemébe vágtam becstelenségét, vétkét, nyomorultságát. Számon kértem az életem hűségét, esküjét s mig rémülten állott előttem, — az izgalomtól elcsigázva előrántottam pisztolyom — és lelőttem!

Le a nyomorultat, mint egy kutyát! Ott hevert a lábam előtt az a nő, akit imádnom kellett volna még akkor is, mikor megcsalta engem, megcsalta az urát, megcsalta a szeretőjét is! Ott feküdt a lábam előtt, oh! de erőm már nem volt, hogy magam ellen fordítsam a revolvért. Megszédültem s lerogytam.

Mire felnyitottam szemem — egy szűk cellában voltam. Itéltek fölöttem s börtönben maradtam. De megelégedett szívvel, annak tudatában, hogy nem él már a hitszegő.

Milyen napokat éltem át azóta! Én, aki az igazságot kerestem, ki a boldogságomért küzdöttem, ki hittem a hitetlenben. Oh! mert a nők — a nők mind önzők, hiuk, szivtelenek. — De ön sir?! — szölt az öreg meghat-

Szendrő Sándor Zongora, gramofon és hangszer áruháza
Batthyány-u. 22. sz. alá
helyezettetett át.
Zongora és hangszerkészítő Debreczen.
Telefon sz. 729. Telefon sz. 729.

A villamos vasut oszlopai ellen.

A tanács határozata.

Nem kell hozzá szakértelem sem, csak egy kis szemmérték, hogy megállapítsa bárki is, miszerint a villamosvasut felső vezetékéhez szükséges nagy piros oszlopok nem éppen egyenesen vannak felállítva s hogy egyikük-másikuk ferdén áll.

Rostás István rendőrfőkapitány, aki legutóbb utcavizsgálatot tartott szintén észrevette az oszlopok ferdeségét s a mai tanácsülésen nem csak szóba hozta, hanem határozathozatalra hívta fel a tanácsot s jegyzőkönyvbe vétette az általa tett kifogásokat.

Nagyon helyénvalónak tartjuk úgy a rendőrfőkapitány mindenre kiterjedő figyelmét, mint a tanácsi határozatban lefektetett előleges intézkedést.

Avárosnak ugyan a műtanrendőri bejárásoknál joga van kifogásokat tenni minden esetleges szabálytalanságok ellen, de így legalább sok későbbi kellemetlenségnek veheti elejét, felvilágosítván az építető vasuttársaságot arról, hogy az előleges figyelmeztetés csak jóindulatu.

A villamos felsővezeték oszlopai ugyanis cementbe építettek s így a hibák kiigazítása nem csak sok fáradságba, de sok időbe is kerül.

A tanács tehát nagyon helyesen cselekedett, mikor felhívta Aczél Géza főmérnököt, hogy Debreczeni Jenővel, a világítási vállalat igazgatójával már most gyakoroljon ellenőrzést az építések felett.

Kiderült ugyanis, hogy az oszlopok felállítását nem szakmunkások végezték, hanem egyszerű napszámosok vízmerők s más megbízható műszerek alkalmazása nélkül.

Most még lehet a villamos oszlopok felállítása körül intézkedni, hogy azok mértani pontossággal feleljenek meg nem csak a villamos vasut rendeltetésének, hanem a közönség széperzékének is.

va, majd hirtelen kiegyenesedett, arca átszellemült, — hangja mintha megifjodott volna — szeme tüzből égett, olyan volt, mint egy démon, félig büszkén, félig fájdalmasan mondta: „Ne szánjon — ne sirasson, nincs miért! Vagy talán azt siratja?!“ Keserűen ejtő ki szavait, szívéig hatott! „Maga most még gyermek, de jegyezze meg, amit mondtam! S ha szeretni fogja magát is egy férfi, bár soha oly szerelemmel, mint én, mert így szeretni csak egy ember tudott, — jusson eszébe ez a mese, amit tölem hallott. A fény, a pompa, a gazdagság sohasem pótolhatja azt, ami az élet legnagyobb kincse, a szeretetet! Aki kiszolgáltatja magát az „én“-je hiúságának — az nem ember — az szörny, az iszonyat! A becsületet meg lehet vásárolni, de a szeretetet soha. Ezt mondom — ne felejtse el — én, ez a boldogtalan csavargó, én, a hitvány koldus!“ — Elhalóan, kinnal mondá szavait. Elragadtatva kaptam keze után s reszkető kezére könnyeim hullatám: „Ne ejtse ki e szót, — ön hős, ön vitéz, ön több, mint az egész emberiség.“

Aztán csend lett. Percekig visszafójtott lélekzettel lestem, megszólal-e? De nem! Csak a melle zihált mély hörgéssel, mintha a mult ólomsúlylyal nehezednék rá. Már a kapunál voltunk mindaketten, mikor szomorú, lemondásteljes hangon mondta: „Én végeztem, de ön, ön még szép és fiatal. Fogadja meg szavam, ne szeressen, csak ha a szíve is úgy érez, s a hűséget, amit neki fogadott, ne szegje meg soha! . . .“

— Ime egy ködös, szürke, őszi délután kopott meséje, — egy marék hamu! . . .

A delegációból.

A tengerészeti albizottság ülése.

A magyar delegáció tengerészeti albizottsága ma délelőtt 10 órakor báró Dániel Ernő elnöklésével ülést tartott. Megjelentek ezen az ülésen Schönaich közös hadügyminiszter, báró Burián közös pénzügyminiszter és Montecuccoli tengerész, a tengerészet parancsnoka.

A magyar kormány részéről gróf Khuen-Héderváry, Lukács, Hazay s Hieronymi vettek részt. Hieronymi ma reggel érkezett meg Bécsbe s ezután mindig résztvesz a delegáció tanácskozásain, hogy a magyar ipar érdekeit képviselje.

(Az előadó.)

Rosenberg Gyula, a tengerészeti bizottság előadója volt, aki részletesen tárgyalta a költségvetést és felvilágosítást kért a közös hadügyminisztertől, hogy mire törtétek a tengerészetnek a költségvetés keretén kívüli kiadásai. Ha ezt nem mondhatná meg, illetőleg csak később nyilatkozhatnék róla, arra határozottan választ követel a magyar bizottság nevében, hogy ki számára épül a trieszti Stabilimento Tecnico mihelyében az a két hatalmas Dreadnought, amelyről már az angol alsóházban is szó esett, de amelyről költségvetésünk keretében nem találunk említést. Beszéde végén részletesen foglalkozik a magyar iparnak juttatott hadügyi megrendelésekkel és felvilágosítást kért arra nézve, hogy a tengerészet tavalyi 58 millió megrendeléseiből miért juttattak csak 10 milliót a magyar iparnak?

(Montecuccoli válasza.)

Montecuccoli tengerészeti parancsnok válaszolt az előadó beszédére és előadta a Stabilimento Tecnico-ban épülő két hadihajó történetét. A hajókat a vállalat saját felelősségére készíti a tengerészeti vezetőség által rendelkezésre bocsátott tervek alapján. — Minthogy a hajóépítés sürgős volt és a delegáció nem ülésezett, a tengerészeti vezetőség közölte az építési tervet az illetékes tényezőkkel és azok hozzájárultak ahhoz. Azonban a két kormány mindezeideig nem bocsátotta rendelkezésre a szükséges összegeket. Az országos bizottság költségmegállapítási joga tehát az összes tényezők által megóvatott. Hogy a hajók építését tudomásul vették, ennek az az oka, hogy biztosítani akarták azoknak mielőbb való elkészítését. Majd az 1911. évi országos bizottság lesz abban a helyzetben, hogy a hadihajók építésének a költségeivel foglalkozzék.

(Uj milliárdok.)

Az 1911-re egybehívandó delegáció előtt lesz abban a helyzetben, hogy részletesen nyilatkozhat a flotta-programról, a mely tekintettel a pénzügyi helyzetre, több évre lesz felosztva.

Addig kéri a delegációt, hogy a hajóépítésekkel a lehetőségig ne foglalkozzék. A haditengerészet minden vonalán szükséges a költségek emelése. Nemcsak az uszóhajóanyagot kell újra építeni, hanem fejleszteni kell a tengerészet egyéb intézményeit is. A pólai tengerészeti kórház építése idején a tengerészet legénysége 8500 főből állott. — Most 15,000 főhöz képest kell kiépíteni a kórházat. Minden intézményt fejleszteni kell és ezek nagy mértékben meg fogják növelni a tengerészeti költségvetést. Hangsúlyozza, hogy a tengerészet fejlesztésének további halasztása lehetetlen, mert a tengerészeti tüzéség és minden egyéb fegyvernem a külföldön eddig nem sejtett fejlődést ért el. Ezzel kell számolni és ehhez képest kell már az 1911. évi költségvetést megvizsgálni.

Chorin Ferenc azt kívánja, hogy ha a Dreadnoughtokat megszavazzák, legalább két nagy csatahajót a magyar iparnak kell elkészíteni.

Gróf Batthyány Tivadar szólalt fel ezután és különösen nemzeti szempontból kifogásolja tengerészetünket.

Délután 2 órakor folytatták a tanácskozást. Felszólaltak: Mezőssy Béla, Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök, Monte-

cuccoli és Nagy Ferencz. A javaslatot általánosságban elfogadták.

Rövid szünet után délután 4 órakor újra folytatták a tanácskozást és a javaslatot teljes egészében megszavazták.

A szerb trónörökös haldoklik.

A trónöröklés kérdése.

Sándor szerb trónörökös betegsége nagyon aggasztóra fordult, úgy hogy hozzátartozói már le is mondtak életbenmaradásáról.

A szerb trónörökös súlyos betegsége újból napirendre hozta a trónöröklés kérdését. Miután György herceg egyszer s mindenkorra lemondott a trónöröklés jogáról, Sándor herceg halála esetén az új trónörökös Pál herceg, Karagyorgyevics Arzen fia, Péter király unokaöccse lesz. A herceg 17 éves és a belgrádi Konakban lakik.

A trónörökös betegségéről szóló híreink a következők:

Belgrad, október 20. Reggel nyolc órakor a trónörökös állapotáról a következő orvosi jelentést tették közzé:

A beteg az éjszakát félálomban töltötte. Öntudata gyakran tisztább, légzése gyorsult, száma 38. Hőmérsék 39.4. A jobboldali mellkas alsó részén a tüdőhártyán könnyű affekció észlelhető. Erőállapot aránylag kielégítő. Érverés 108.

Éjszaka jelenti tudósítónk belgrádi híradás alapján:

Sándor trónörökös állapota egészen aggasztóra vált. Környezete teljesen lemondott életéről. Ma különösen nagy láza volt. Apját és testvéreit nem ismeri meg. Tegnap egész éjjel mindössze egy félóra hunyta le a szemét. Napok óta rendkívül sok látogató érkezik a konakba, akik részvétellel érdeklődnek a nagybeteg trónörökös állapota körül.

A repülőgép Debreczenbe szállítása.

A felszállás október 30-án lesz.

A debreceni repülő napot rendező bizottság immár másodízben kénytelen a kiváló párisi aviatikus felszállását elhalasztani olyan akadályok miatt, amelyre a legnagyobb körültekintés dacára sem volt elkészülve. A párisi vasutassztrájk megszünt ugyan, de a sztrájkolók olyan rombolást vittek véghez a Páris és a Belga határszél közötti vasuti vonalon, hogy a rendes körülmények között 8 nap alatt érkező gyorsáru küldeményeket átszállításokkal kell továbbítani. A repülőgépet is feladták idejében, hogy az pontosan megérkezzen, de a forgalmi akadályok miatt a gép csak hétfőn érkezik meg. Erről Borel Páris legnagyobb szállítócége az elmúlt éjjel a következő távirattal értesítette Letzter Józsefet.

— Vasuti rombolások miatt gép hétfő előtt nem megérkezhetik. Aviatikus és szerelők elindultak idejében ott leszenk. Intézkedést hétfőig beszüntetni.

Borel.

Ily körülmények miatt a vasárnapra hirtetett felszállás október 30-án, vasárnapra marad. Hogy mily óriási érdeklődés mutatkozik a debreceni repülőnap iránt, bizonyítják azok a levelek, telefon és távirati uton való kérdezősködések, melyek nemcsak Hajdúmegeye, hanem Bihar, Szabolcs, Szatmár, sőt Jásznagykunszolgómegeye mezővárosai-ból és községeiből érkeztek. A rendezőség 50 ezer plakátot, felhívást bocsátott ki a vidéken s a közönség ugyancsak igyekezik Debreczenbe a nem mindennapi látványossághoz. Tegnap 78 távirattal és számos telefon beszélgetéssel kellett a vidéknek tudomására hozni, hogy a felszállás a következő vasárnapra marad.

Letzter József a Párisból érkezett táviratot bemutatta Kovács József polgármesternek és Rostás István főkapitánynak is, igazolva azt, hogy nem a rendezőség hibájából kell a repülést elhalasztani.

A repülőgép hétfőn megérkezik, s ki lesz állítva. Az új típusú Bleriot-gép maga is igen érdekes látnivaló lesz. A közönség az eddig megváltott jegyekért járó összeget visszakaphatja, ha eziránt az elárusító helyeken felszólal.

Veszedelemes utazás.

Az expresszvonat ütközésén.

Budapestről jelentik, hogy az expresszvonaton ma éjjel 11 órakor érdekes utas érkezett: Athias József 19 éves mechanikus, aki vakmerő vállalkozás hőse lett ezzel az utazással.

A fiatalembernek Bécsben nem volt munkája, nem volt kenyere és nem volt pénze. Elhatározta, hogy Budapestre jön, de koldulni utközben nem akart, gyalogolni sem volt kedve, vasuti költségekhez pedig egyetlen fillérje sem volt.

Utolsó 20 fillérjéből Bécsben peronjegyet váltott és jóval az expresszvonat indulása előtt kiment a pályaudvarra.

Az expresszvonat utolsóelőtti kocsijának átjárója alatt, az ütközésre felhúzódva, elbújt, ott várta meg a vonat indulását, azzal a szándékkal, hogy indulás után felhúzódik a peronra, elbujik valamelyik kocsiában és eljön Budapestre.

De a szédítő gyorsaságban, melylyel a vonat már közvetlenül indulás után haladt, a fiatalember nem mert helyén megmozdulni és egész Budapestig az ütközőn jött.

Itt már elhagyta energiája, összesett és az odasiető rendőröknek, vasutasoknak kénytelen volt utazásának titkát elmondani.

Miután enni, inni adtak neki, bekisérték a VI. kerületi kapitányságra.

Itt elmondotta, hogy tulajdonképpen folytatni akarta utját Romániába, mert ő Bukarestből való, két éve Párisban dolgozott, onnan saját pénzén Bécsbe ment, de itt munkát kapni nem tudott, pénze nem volt, elhatározta, hogy az expresszvonatra utazik.

A VI. kerületi kapitányságról átkísérték a toloncházba és értesítették a román konzult. Ha ez haza nem küldené, toloncuton továbbítják.

Megbízható czimtar csakis a Debreczeni Független Ujság Képes Naptárában van, ezt a nagyszabású naptárt pedig csakis úgy kaphatja meg, ha a lapot járattja. Előfizetőknek ingyen. Másnak még pénzért sem adjuk.

SPORT.

Bajnoki football mérkőzés. Vasárnap, f. hó 23-án mérkőzik Debreczenben a Sátoraljai helyi Atletikai Club és Tornaegyesületünk csapata, a mérkőzés a bajnokságért folyik. Debreczen eddig veretlen a bajnokságban és valószínű, hogy ezen match is a győzelmének sorozatát fogja szaporítani. Viszont a match igen élvezetesnek várható, mert a sátoraljai helyi csapat gyönyörű fair játékmodoráról közismert Debreczen csapata teljes készülettel vonul fel és ilyenformán joggal remélhető, hogy a mérkőzést a vasárnapi többi látványosságok és szórakozóhelyek mellett immár szépszámu sportkedvelő közönségünk teljes egészében fel fogja keresni. A mérkőzés 3 órakor kezdődik, jegyek elővételben Tolnai Dániel, Györfly Testvérek urak üzleteiben, Schwartz nővérek és Kain nővérek tőzsdéiben 20 százalékos engedménnyel beszerezhetők. Továbbiakat plakátok, valamint a helyi lapok útján közli a Tornaegyesület footballszakosztálya.

Nők a tudományos és művészi pályákon.

*

Alig mulik nap, hogy ne hallanánk hírt a feminista hölgyek valamely agitációs gyűléséről. S el kell ismernünk, hogy szívesen és ügyesen szervezik mozgalmukat s tudják azt, mivel nyerhetik meg legbiztosabban a magyar közönséget. A leghatásosabb eszköz e célra külföldi hírességek ide hívása, mert közönségünk még mindig olyan, hogy külföldi tekintélyek jobban imponálnak neki, mint az idevalók. Az elenyésző kisebbségben levő feminista nőkkel szemben a magyar nők túlnyomó többsége nem gyűlésezik, nem agitál, nem hív ide idegen tekintélyeket, egyáltalán nem fejt ki ellenmozgalmat és így könnyen az a látszat támad, mintha a magyar nőmozgalom egészen feminista jellegű lenne. Mondanunk sem kell tán, hogy ennek még súlyos következményei lehetnek. E következmények közül ez alkalommal csak egyre akarjuk a szülők figyelmét felhívni. Ez a legidősebb, mert máris nagyban érezhető.

Felserdült leányaink ezerszám tódulnak az ugynevezett tudományos és művészi pályákra. Nemcsak azokat az iskolákat végzik el, amelyekben műveltséget szerezhetnek, hanem tovább tanulva, a legkülönbözőbb szakbeli okleveleket szerzik. Midőn aztán az oklevelek birtokába jutottak, tudásuknak és képességüknek alig vehetik hasznát. Nagyrészt visszakerül a szülői házba, s ugyanott kezdi a dolgát, ahol a felsőbb szakintézetekbe való lépés előtt kezdhette volna, t. i., várja a jó szerencsét, illetve a vőlegényt. A különbség a multhoz képest csak az, hogy az okleveles hölgyek a szerencse-vásárt több év terhével gyarapodva kezdik, vagyis már-már elvirult állapotban. Helyzetük kellemetlenségét is erősebben érzik s már alig képesek az otthon való várakozásba beleszokni.

Ezer ilyen okleveles kisasszony közül — ha sokat mondunk — legfőleg száz jut valamely alkalmazáshoz. A többi kilencszáz vagy úgy él tovább otthon, mintha nem végzett volna szakiskolákat, vagy férjhez megy.

Ha már most az ügyet a szülők szempontjából tekintjük, a következő számvetést állapítjuk meg, természetesen csak egy nagyjából.

A négy osztályú polgári leányiskola elvégzése után 4—9 évig kell még a leánynak tanulnia, hogy valamely oklevél birtokába jusson. Mivel különböző pályákon különböző számú éven át tart a tanulmány, az egységes számítás céljából átlag hat évben állapodhatunk meg. Egy leány taníttatása a szülői háztól távol, a legcsekélyebb összeget véve alapul, évenként átlag 1000 koronába kerül. Hat éven át, tehát 6000 koronát számíthatunk egy leány költségeire. Ezer leány költségei 6000×1000, vagyis 6.000.000 korona összegig terhelik meg a magyar szülőket.

S kik azok a szülők, akiknek ilyen jelentékeny áldozatot kell hozniok? Túlnyomó részben a vagyontalan értelmiség, hivatalnokosztály családientartói, kik most már nemcsak fiaik, hanem leányaik taníttatását is sanylik. S a 6.000.000 millió korona ellenértékéül, mint említettük, legfőleg száz leány jut valamely alkalmazáshoz.

A tény tehát az, hogy anyagilag rendkívüli károkat szenved a szegény magyar értelmiség. Hogy néhány leány szegényes el látáshoz jusson, a szülők túlnyomó sokasága milliókat áldoz. S az eredmény, hogy végre is boldog, ha tudományosan képzett leányát valahogy férjhez adhatja. S midőn végre férj-

hez adja, rémülve látja, hogy leánya hozományát, vagy kelengyére valóját előre elköl-tötte. S felmerül a kérdés, nem járna-e jobban az a sok leány, ha iskoláztatása költségeivel férjhezmenetelét tenné lehetővé.

Annyi bizonyos, hogy a tudomány s művészi szak-pályákra való lépés óriási anyagi károkat okoz a lányok összességének, amivel szemben igen sovány vigasz egyesek állásnyerése. Az anyagi károkkal felér a többi veszteség is. Az elpazarolt idő, az elvirult fiatal-ság, a benső meghasonlás, a házi ételtől való idegenkedés, az igények emelkedése.

A ki tehát gyakorlati szellemben az egész magyar női nem érdekének szempontjából nézi az ügyet: a nők tudományos szakképzésének egyelőre csak árnyoldalait láthatja. S igen gyenge kárpótlást nyújthat ugy a szülőknek, mint a lányoknak az a feminista remény, hogy a sok szakképzett, okleveles hölgy idővel majd kivívja a női nem pozícióját s majd lassan kiszorítja a férfiakat különböző állásaikból. Ma még s ezentul is jó ideig bizony a férfiak maradnak az állások urai s ha a helyzet fokozatosan a nők előnyére változik is, előreláthatólag évtizedeken át még olyan marad a helyzet, hogy tíz nő közül leg-főleg egynek juthat állás. S bár több és több új hely nyílik meg majd a nők számára: ez sem segít semmit a bajon, mert az elérhető állásokkal egyidejűleg hatványszerűen növekedik majd a képesített nők száma. Ezen az uton nem érhető el siker, ez az út csak az anyagi tönkhöz s a lelki pusztuláshoz vezethet.

Wellmann menekülése.

Ujabb részletek. A fogadtatás.

A Trent gőzös, amelyet Szandy Hook mellett a sűrű köd több óra hosszáig visszartartott, az Amerika utasával tegnap dél helyett csak este hatodfél órakor érkezett a newyorki kikötőbe. Egész csónak flottilla rajzolta körül a hajót s Atlantic Cityből külön vonattal érkeztek több százan, hogy Wellmann-t üdvözölhessék.

Wellmann és társai sorban állottak a gőzös fedélzetén és kalapjukat lengetve visznokták a tömeg üdvözlését. Loud gépésznek arca jobb oldalán kissé össze volt zuzódva. Az üdvözlés rendkívül szíves és meleg volt. Wellmann és kísérei a közönség hurrázása közben szálltak a külön gőzösrre, amely bevittte őket Newyorkba.

Irwing volt a három napi ut alatt a társaság szakácsa. Ő készítette a mentőcsónakban naponként az ebédet, amely sonkából és tojásból állott, s naponként háromszor, reggel, délután és este, kávét adott nekik. Az utasok nagyon sokat szenvedtek az időjárás ingadozása miatt, amely a léggömb burkolatát hol kitágította, hol meg összehúzta. A Trentnek egy matróza pillantotta meg először a léghajót, azonnal jelentést tett az első tisztnek, aki felköltötte a kapitányt.

Alig egy-két perc alatt a gőzösnek mind a százötven utasa fenn volt a fedélzeten, hogy a ritka látványt élvezhesse. A léghajó gömbjével a hold fényében óriás nagynak látszott. A Trent kapitánya azonnal föltelegráfozott. Kik vagytok és honnét jöttök? Azonnal visszaérkezett a válasz: Az Amerika léghajó nagy bajban van, segítsétek nekünk! A Trent emberei több óra hosszáig bajlódtak, hogy a léghajóról lebocsátott kötelet meg tudják fogni, de hasztalan.

A Trent merőlegesen a léghajó alá igye-

kezett jutni és csak számtalan hasztalan kísérlet után tudták lehetővé tenni, hogy az Amerika emberei a hajóra juthassanak. A léghajó utasai azt beszéltek, hogy az egyensúlyozó sok zavart és bajt okozott nekik. A hétfői éjjel volt a legrosszabb s a nagy viharban minduntalan attól féltek, hogy kilódnak a csónakból, de amikor megpillantották a Trentet, valamennyien hurrá kiáltásban törtek ki s rögtönzött fáklyákkal és villamos lámpákkal adtak jeleket.

A léghajó elröpülése előtt bucsuzó üdvözléssel neki lódukt a mentőcsónaknak és a víz színe fölött nagy léket ütött rajta.

Színházunk tűzbiztonsága.

A tanács üléséből.

Debrecen város tanácsa mai ülésében foglalkozott Debrecen város színházának tűzbiztonságával is.

A színház állandó bizottsága ugyanis helyszíni szemlét tartott a színháznál Körner Adolf vezetése alatt s több kifogásolni valót talált a színházban.

Most azután jelentést tett a bizottság a tanácsnak, amely mai ülésében a javaslatokat rendre elfogadta.

Ezek közt a közönséget első sorban érdeklő a pót-támlásszékek ügye. Eddig ezek a pót-székek oda voltak erősítve a parketthez, most azonban csak ugy alkalmazhatók, ha azokra szükség van. Ez esetben helyezik el a pót-székeket, számszerint 26 darabot, amelyből többet semmi körülmények közt nem szabad a nézőtéren alkalmazni.

A tanács utasította Zilahy Gyulát, hogy a jövőben nem szedhet minden pót-szék után, — mint eddig, — 2 korona 40 fillért, hanem csak annyit, amennyit az egyes támlásszéki sorok szerint kell fizetnie a közönségnek, a szerint, amint a pót-szék első, második, vagy harmadrendű sorba van elhelyezve.

Mondanunk sem kell, hogy ez az intézkedés nagyon helyén való.

Ezután felhívja a tanács az igazgatóság figyelmét arra is, hogy a külső és belső folyosókat a luszterek szerint jobban világosítsa s minden tekintetben fokozottabb mértékben tegyen eleget a közbiztonsági követelményeknek.

Igy az öltöző-foyer-ről, mely eddig mindig butorokkal, darab diszletekkel stb. volt tele, vitessen el onnan minden felesleges dolgot, hogy esetleges baj esetén a menekülést mi sem akadályozza.

A színpadról is minden felesleges rakatári dolog, festékes ládák stb. eltávolítandók s az egyes előadásoknál csak multhatatlan esetekben, a szerző instrukciója szerint megkivánt alkalmakkor szabad dohányszoni, de akkor is biztonsági gyújtó alkalmazandó.

A cukrázda kis színpadja, ha több szoba van a színháznál igénybe vehető, de diszletek, butorok ott csak multhatatlanul megkövetelt esetekben alkalmazhatók.

A rendőrség egyébként szigorúan ellenőrzi, hogy ezek a tanácsi határozatok szigorúan végrehajtassanak.

Színház és Művészet

Sviahákok. Ziehrer-repriz volt az este színházunkban. A bájos zenéjű Sviahákok-at elevenítette fel az énekes társulat, melynek valamennyi tagja részt vett az ensemblében. Az előadás a jobbak közé sorozható, különösen, ha a harmadik felvonás tömegjelenéseit

megrövidíti a rendezőség, amelynek tagjai élükön Ferenczy Frigyessel érdemes, munkát végeztek. A nagy érdeklődéssel kísért repriz egyébként nagy sikert hozott Horváth Kálmánnak, aki Blitz Fric-et játszotta aranyos jókedvvel és Szilassy Etelnek, akinek pezsgő temperamentuma, pompás ötletessége teljes mértékben érvényesült, mint mindenkor, ez alkalommal is. Zilahyné Vilma és Bárdos Irma a két dragonyos tiszt szerepeiben tetszetek s Borbély Sándor diszkrétén finom kómikuma is általános derültséget hozott a nézőtérre. Miske Arankának ez alkalommal szerencsés estéje volt s elég ügyesem működött közre kis szerepében. Művészi élvezetet nyújtott azonban Torma Zsiga gyönyörű hangja, izléssel előadott énekszámával. Különösen tetszett a második felvonásbeli finalé májusi dala, az operett legértékesebb énekszám, melyet meg is kellett ismételnie. A Percel-nővérek táncát is megtapsolták. A zenekart Martonfalvy vezette. Az előadást telt ház közönsége nézte végig.

Szerelmes asszonyok. A színházi iroda jelenti. Mouloué pikans operettje lesz a legközelebbi premierje a színtársulatnak. A nagy-hírű operettből a próbák már megkezdődtek. A főbb szerepeket ez újdonságban Szilasi E., Bárdos J., Császár R., Horváth, Torma, Ligeti, Borbély és Nádor adják.

Parasztbecsület. A színházi iroda jelenti. Mascagni világhírű operáját eleveníti fel legközelebb az igazgatóság. Turidut ez alkalommal Szántó Jenő adja, a színtársulat másik tenoristája, akinek eddig még nem volt alkalma énektudását bebizonyítani.

Luccheni öngyilkossága.

Erzsébet királyné gyilkosáról.

Mitől a svájci törvények visszatartották a genfi bíróságot, a halálos ítéletet tegnap önmagán hajtotta végre Erzsébet királyné gyilkosa, Luccheni. A genfi fogház 4114. sz. cellájában tegnap délután nadrágszíjával felakasztotta magát. Mikor a fogházőrök észrevették, már halott volt.

Luccheni, aki kora gyermekkorától anarchista volt, 1898 augusztus havában Genfben utazott, hogy az ott időző Henrik orleansi herceget meggyilkolja. Egy újságból tudta meg, hogy a herceg már elutazott. Részben anarchista érzelmei miatt, részben pedig mérhetlen becsvágyból valami magas állásu személyiséget keresett ki áldozatul. Megtudta, hogy Erzsébet királyné Genfben tartózkodik és szeptember 10-én elkövette rettenetes tervét.

Tizenkét év a fogházban.

A genfi esküdtbírók életfogytiglani fogházra ítélte a gyilkost. A fogházban szigorúan tartották Lucchenit, de korántsem bántak vele olyan kegyetlenséggel, mint azt francia és olasz lapok több ízben megírták. Fejét teljesen leborotválták, barna darócruhát és kis barna sapkát adtak rá. Reggel tejeskávét, délben főzeléket, este pedig levest kapott fekete kenyérral. Délben és este egy liter bort is kapott.

Az első években a fogházi élet szenvedései sem lelkiileg, sem testileg nem törték meg a szívós és cinikus embert. Dacos, gyűlöletteljes magatartást tanusított mindenkivel szemben és nem egy ízben ragadtatta el magát erőszakoskodásra is. Fakó, beesett arca sohasem mutatott megbánást, vadul villámlottak szemei és veszedelmes volt a közelébe is kerülni. A fogház őrei mindig nagyon vigyáztak a vele való érintkezésnél és őt tartották a legveszedelmesebb fegyencnek.

Az első merényletét 1905 őszén követte el a fogházban. Engedélyt kért arra, hogy újságokat olvashasson. Kérését megtagadták. Pár nappal azután jelentkezett a fogház igazgatójánál, hogy kérését személyesen ad-

ja elő. Az igazgató irodájában fogadta és kijelentette, hogy a kérést nem teljesíti. Aztán hátat fordított neki. Luccheni ebben a pillanatban odalépett az igazgatóhoz és ütésre emelte a kezét. Az igazgató szerencsére idejekorán észrevette a támadást és megkapta Luccheni kezét. Heves viaskodás keletkezett Luccheni és a rendkívül erős igazgató közt. Sikertült az igazgatónak földreterpenni Lucchenit és egy segítségül hívott szolgálval ártalmatlanná tenni. Csak ekkor vették észre, hogy a támadó jobbkezeben egy könyvkötő-árat szorongatott, amit a műhelyből ellopott.

A másik orvtámadást Luccheni egy fegyházőr ellen követte el. Ajúlást színelte és mikor az ő az ágyán fekvő Lucchenihez ment, az megkapta az ő nyakát és fojtogatni kezdte. Szerencsére Luccheni mellett mindig erős fegyházőröket alkalmaztak és néhány percnyi viaskodás után sikerült az őrnek Lucchenit lefogni. Egy arra haladó őr a cellából kihallatszó lármára figyelmessé lett és beszaladva a cellába, megkötözte Lucchenit. Szigoru fegyelmi büntetésre ítélték és hetekig kellett láncokban maradnia.

Luccheni viselkedése már rég óta az a véleményét keltette, hogy a fegyenc örült. Bizonyossággal azonban nem lehetett konstataálni, mert a gyilkos időnként egészen nyugodtan viselkedett. A lelkésszel és az orvossal, akik a fogházőrökön kívül egyedül érintkezettek vele, nagyon okosan beszélt. Merényletei következtében többször földalatti cellába vitték és így keletkezett ismét az a hír, hogy Lucchenivel a fogházban kegyetlenül bánnak. Olvasta ezt a hírt Luccheni is, akinek néha megengedték, hogy a fogház könyvtárába menjen. Így került kezébe egy francia lap és ebben olvasta a róla írt cikket. Felébredt benne a hiúság és a fogházigazgató engedelmével nyilatkozatot küldött a lapokhoz, melyben kijelentette, hogy vele nem bánnak gonoszul, tápláléka elegendő és „mindenesetre jobb, mint sok olasz munkás kosztja“.

Míg környezetét többször veszélyeztette, önmaga ellen nem fordult. A genfi esküdtbírók előtt ugyan kijelentette, hogy jobban szeretné, ha guillotine alá küldenék, a fogházban mégis úgy látszott, mintha ragaszkodnék az életéhez. Csak az utóbbi hetekben mondta többször, hogy unja már az életet. Gyakran dühöngési rohamok fogták el. Pár nappal ezelőtt fejét a falhoz verdeste és a fogházőröknek csak nagy nehezen sikerült lecsillapítani.

Az öngyilkosság.

Genf, október 20. Luccheni öngyilkosságáról jelentik, hogy az utóbbi időben folyton zúgolódott és panaszkodott, hogy nem bírja elviselni tovább a börtönt. Újságokat kért, de nem adtak neki, mert folyton gorombászkodott a börtönőrökkel. Tegnap anarchista dalokat énekelt. Eközben nadrágszíjából hurkot készített és az ablakrácsra fölakasztotta magát. A börtönőrnek föltűnt, hogy abbahagyta a dalolást, benézett, s akkor látta, hogy öngyilkos lett.

Megbízható címűtár csakis a Debreczeni Független Ujság képes Naptárában van, ezt a nagyszabású naptárt pedig csakis úgy kaphatja meg, ha a lapot járattja. Másnak még pénzért sem adjuk.

HIREK

— **A város csatornázása.** A tanács ma tárgyalta a csatornázási bizottság határozatait egyes részletkérdésekre vonatkozóan, a melyeket el is fogadott. Azt a kérdést azonban, hogy a házi csatlakozások csöveit a főcsatornába alul, vagy fölül kapcsolják-e be, a közgyűlés elé viszik. A csatornázási bizottság, az építést vezető főmérnök és a szakértők is a felső kapcsolás mellett foglaltak állást, míg a közegészségügyi mérnöki osztály embere az alulról való bekapcsolást tartja helyesnek. A kérdésben most a közgyűlés fog dönteni.

— **Sok a fellebbezés az adó ellen.** A legutolsó házbér-adó kivétel óta föltűnő nagy számban érkeztek és érkeznek be a fellebbezések a pénzügyigazgatóságához. Ennek oka egyrészt az, hogy most vetették ki először a házosztályadó helyett házbéradót, másrészt pedig, hogy a debreceni háztulajdonosokra most nagyobb adókontingens esik, mint előző évben, végül pedig és főként az, hogy a pénzügyi közegek túlmagasan értékelték a lakások bérértékét, különösen ott, ahol a háztulajdonosok nem adtak vallomásokat.

— **A vásár.** Minden nap nagyobb és nagyobb élénkség uralkodik Debreczen utcáin. Ezt a forgalmat az őszi vásár okozza, amely a vidék publikumát hozta be Debreczenbe. Holnap kezdődik az állatvásár, amely igen élénknek mutatkozik.

— **Budapest a husdrágaság ellen.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A székesfőváros tanácsa mai ülésében elhatározta, hogy a husdrágaság megszüntetése céljából nagyobb méretű akciót indít. Első teendője a tanácsnak e tekintetben az lesz, hogy felterjesztést intéz az országgyűléshez, melyben azt sürgeti, hogy a Szerbiából való élő- és vágott hus behozatalára vonatkozó szerződést kösse meg. Küldöttséget meneszt ezenkívül a földmivelésügyi miniszterhez, mely küldöttség azt javasolja, hogy a földmivelésügyi miniszter a husdrágulás megakadályozására hatáskörén belül minden lehetőséget tegyen meg. Ezenkívül a székesfőváros tanácsa az összes vidéki városok hatóságait a husdrágaság elleni mozgalomhoz való csatlakozásra szólítja fel.

— **Portugália jövője.** Lisszabonból jelentik: Hire ment, hogy a pénzügyminiszter, hadügyminiszter és a közmunkák tanácsnok lemondanak. A pénzügyi kamarák igazgatója tegnap *agyonlőtte magát.*

— **Ülés az egyháznál.** A debreceni ref. egyház ösztöndíjosztó bizottsága október hó 22-én délután 4 órakor az egyház tanácstermében ülést tart. Tárgyak: Ösztöndíjak odaítélése.

— **Árverések földbérletekre.** E hó 28-án délelőtt tíz órakor a városházán több földrészletre tartanak árverést.

— **Ujabb fordulat a recepthamisítók ügyében.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A budapesti kir. ügyészség ma az ügyre vonatkozó összes iratokat visszaküldte a rendőrséghez azon meghagyással, hogy a rendőrség terjessze ki a vizsgálatot és nyomozást mindazon egyénekre, akiknél a nyomozás eddigi folyamán feltevések merültek fel, hogy a recepthamisítási ügyben részesek. A rendőrség ma délután két helyen újabb házkutatást tartott. Natoschek Adolf Vácsi-köruti gyógyszerész volt az egyik, akinél öt detektív járt ma délután és állítólag több kompromittáló adatot találtak nála. Házkutatást tartottak dr. Lenkei Zsigmond lakásán is.

— **Segítség egy rendőrnek.** A városi tanács mai ülésén ötven korona segélyt szavazott meg Szombati János rendőrnek, akit az utolsó időben egymásután értek a sorscsapások s aki maga is súlyos beteg.

— **Megvizsgálják a nagytemplomot.** Emlekezetes, hogy a nagytemplom egyik oszlopának felső díszje lezuhant. Ez esemény kapcsán a tanács elrendelte, hogy a nagytemplomot az egyháznak meg kell vizsgáltatni. E vizsgálatra az egyház a tanácstól szakértő kiküldését kérte. A tanács mai üléséből értesítette az egyházat, hogy a vizsgálat határidejéről értesítse a főmérnököt, aki majd a szükséges szakértőt ki fogja küldeni.

— **Megszűnt az aradi orvos-sztrájk.** Aradról táviratozzák: A munkásbiztosító pénztár orvosai és a biztosító pénztár vezetői egész éjjel tanácskozást tartottak. Az orvosok

elfogadták a pénztár fegyelmi szabályait és a fizetési feltételeket és a pénztár visszafogadta a sztrájkban résztvevő orvosokat és így a béke létrejött. Az orvosok kénytelenek voltak engedni, mert megyebeli szaktársaik nem voltak velük szolidárisak.

— **Megbüntetett építetők.** Az utóbbi időben gyakran megtörtént, hogy az építetők az építési engedély kinyerése előtt megkezdték az építkezéseket s igen sokszor eltértek az engedélyben adott feltételektől. Ezek ellen most megindították a kihágási eljárást és többet meg is büntettek. E kihágási ügyek fellebbezés folytán a tanács elé kerültek, a mely az ítéleteket jóváhagyta.

— **Nagy tűz Kassán.** Kassáról jelentik: Ma hajnalban a kassai Leichtmann és Seppelféle szappangár légett. Az egész gyárberendezés az épületekkel együtt odaégett. Azt hiszik, hogy a tűz egy elbocsájtott kocsisnak a bosszúságából keletkezett.

— **Izgalmas sztrájk.** Most folynak Miskolcon a vízvezetési és csatornázási munkálatok, melyeknél ma váratlanul sztrájk ütött ki. Az olasz, horvát és magyar munkások közül a magyarok álltak sztrájkba, mert azt a követelésüket, hogy az idegen munkások 36 fillér óradíjjával szemben az ő 26 fillérsnyi óradíjait legalább 4 fillérral emeljék, a Lenarducci vállalkozó cég nem teljesítette. A munkások sztrájkanyagát Balogh rendőrkapitány nem engedélyezte, sőt a munkásokat szétverte, felszólította, hogy vagy azonnal munkába állanak, vagy lezárattja őket; a munkások egy része folytatta is a munkát, a többi azonban agyonveréssel fenyegeti a sztrájktróket, úgy, hogy a helyzet nagyon kiélestedt.

— **Lezuhant az állványról egy fiú.** Végzetes kimeneteli katasztrófa történt ma reggel Hajduböszörményben. Az esetnek egy 11 éves fiú az áldozata, aki saját vigyázatlanságáért az életével fizetett meg. Kiss Gyula böszörményi háztulajdonos hasonnevű fia a náluk épülő ház állványán mázskált. A legmagasabb pontra mászott fel az eleven temperamentummal bíró fiú. Ez volt a veszte. A magasban megsédült s lezuhant a mintegy 8—9 m. magasságból. Összetört tagokkal terült el a földön. Beszélni nem tudott. A szája-orrán elindult a vére. Az orvos, aki nyomban meérkezett, lemondott az életéről, mert látta, hogy segíteni képtelenség. Ugy is volt, alig egy fél óra múlva Kiss Gyula meghalt. Az esetről a debreceni kir. ügyészséghez jelentés érkezett.

— **Villamos szerencsétlenség, harminchét halott.** Rettenetes villamos szerencsétlenség híre érkezik Amerikából. Nem messze az Északamerikában fekvő Stauntontól egy stauntoni villamos kocsit összeütközött egy St.-Louis felé haladó kiránduló-kocsival. A katasztrófát az okozta, hogy a stauntoni kocsit vezetője, utasítás ellenére, nem várta meg a st.-louisi kocsit, hanem az egyvágányú pályán tovább rohant. Az összeütközés egy kanyarulattal történt; az erdős dombok között haladó pályatesten nem vehette észre a veszedelmet egyik kocsit vezetője sem. A két, tulzsufolt villamos borzalmasan összeütközött. Harminchét halott és huszonöt súlyosan sebesült áldozata van a szerencsétlenségnek. Kisebb-nagyobb sebesülések nélkül, a kocsivezetőkön kívül, akiknek az összeütközés előtt sikerült a villamosról leugraniok, egyetlen utas sem menekült meg.

— **Életunt urileány.** Budapestről táviratozzák: A Vigadó-terén tegnap délben nagy riadalmat okozott egy fiatal urileányka öngyilkossági kísérlete. Kiss Teréz 16 éves házi-leány a Duna felé ment és oly izgatottan viselkedett, hogy az embereknek feltűnt és néhányan követték. Amikor a leány észrevette, hogy nyomában vannak, futásnak eredt és a következő pillanatban a partról a Dunába ugrott. A közelben levő hajósok azonnal utána eveztek és kimentették. A mentők eszméletre térítették és bevitték a Rókus-kórházba. Tettének okát megmondani nem akarta.

— **Csaló és tolvaj szolgál.** Turai Farkas hirdetési vállalkozónál szolgált Tóth Mikó Antal ibrányi születésű 30 éves háziszolga, aki a napokban gazdájának nevével többrendbeli csalásra vetemedett. Beállított a többek között Glück cipőüzletébe és Turai nevében cipőt akart venni hitelbe. Itt azonban rajtavesztett, mert a cipész rájött a turpisságra és a háziszolga ellen jelentést tett a rendőrségnél. Hasonló módon egy csipkekereskedésből is így akart magának, vagy talán inkább szeretőjének csipkét szerezni Tóth Mikó Antal, de ez a kereskedő se ugrott be és előbb megtudakolta Turaitól, hogy adott-e megbízást a szolgának a csipkevételre. Erre már Turai is a rendőrségre sietett és a minden áron csalni akaró háziszolgára felhívta a rendőrség figyelmét. E közben még más hasonló jellemző dolog is kiderült a háziszolgára. Ugyanis a házigazdájától, aki a Péterfia-utcán lakik, 50 koronát ellopott. Van még egy másik lopási dolog is, aminek elkövetésével szintén Tóth Mikó Antalt gyanúsítják. Az elvetemedett fiatal ember megéreztte, hogy romlott körülmötte a levegő és ma megszökött. A rendőrség kutatja, hol tartózkodik.

— **A kalauz balesete.** A kisvasut egyik kalauzát ma délelőtt a Nagyerdőn súlyos baleset érte. A vasuti állomástól 8 óra után elinduló vonattal járt Szabó Sándor kalauz. Mikor a vonat a Nagyerdőre ért, a mozdonyt le akarták kapcsolni, hogy visszafelé irányítsák. Szabó Sándor a mozdony és a kocsit közé állott, miközben lábai az ütközők közé kerültek. Mindkét lába összeütközött. A mentők a súlyosan sérült ember sebeit bekötötték és a Csap-utca 21. számú lakására szállították. Valószínűleg amputálni kell a kalauz megsérült lábait, mely esetben beszállítják a kórházba.

— **A mai nap halottjai.** Az állami anyakönyvi hivatalból a következő halálozásokat jelentették be az állami anyakönyvi hivatalba Szilágyi Mihály görög katolikus 3 éves, özv. Siposs Lajosné római katolikus 54 éves Kovács Mária református 7 hónapos, Nyári Mihály református 80 éves, Vajdas András ref. 71 éves.

— **Összeesett az utcán.** Ma reggel a piacon volt dolguk a mentőknek, ahol egy fiatal asszony hirtelen rosszul léte okozott riadalmat. A szerencsétlen asszony Nánási Józsefné vámospércsi lakos, aki gyakran epileptikus rohamokban szenved. A mentők a lakására szállították.

— **Debreceni speciálítások Amerikában.** Debrecen messze földön híres a kolbászairól. A magyar fővárosban például mindenki azon a hiten van, hogy nem is kolbász az, amelyik nem debreceni. Megeshetik természetesen, hogy sok oly kolbázkészítményt eladnak, a melynek sem a készítési módja, sem a készítője a színét se látta Debrecennek. De a fő az, hogy megvan a jó hírnév. A debreceni szalonna se megvetendő dolog ám. Egy élelmes amerikai paprikaárús cég hirdetése ötölt a szemünkbe, amely szerint három dollár lefizetése ellenében egész csomó csodadolgot kap a magyar honhazából az Oceánontulra kivándorolt magyar. Közte a híres debreceni kolbászból 1 fontnyit, a nemkülönbön híres debreceni szalonnából szintén egy jó adagot. Egy „Paprika Company” nevezetű vállalat az, amely a debreceni specialításoknak még a tengerentúl is oly nagy hírnevet igyekszik csinálni. Itt közöljük az egész hirdetést, szó- és betűszerint, úgy, amint az a Clevelandban megjelenő Szabadság című magyar napilapban olvasható:

IMPORTÁLT ÁRUK.

3 dollár beküldése ellenében szállítunk önnek:

- 2 font debreceni szalonnát.
- 2 font szegedi rózsapaprikát.
- 2 font lipői juhturót.
- 2 font szegedi tarhonyát.
- 2 font boszniai szilvát.
- 2 font szlavonai lekvárt.
- 1 font debreceni kolbászt.

PAPRIKA COMPANY

319 E. 9 Str. New York.

— A legszebb férfi kalapok, elismert legjobb szabású férfi ingek és feltűnést keltő szép nyakkendők nagy választékban Frank Testvéreknél, Piac-utca 50., vármegyeháza mellett.

— Razzia. A vásár előtti szokásos razzia-át ma éjjel tartotta meg a rendőrség. Felhajtottak két nagy csapat gyanús alakot, kik közül azonban legtöbbször igazolták magukat és így ezeket szabadon bocsátották. Ugy látzik, Debreczenben a közbiztonság ezidő szert elég jó lábon áll.

— Tisza István Debreczenben. A tiszántúli egyházkerület szokásos őszi közgyűlését november hó 22-én és következő napjain tartja. A közgyűlésen megjelenik Tisza István gróf is, aki mitrendesen, most is igen élénk érdeklődést fejt ki az egyház ügyei körül s több fontos kérdésnél fel fog szólalni.

— Halálos dinamit-szerencsétlenség. — Nagybányán az elmúlt héten egy Papp József nevű kincstári bányamunkás kezében a munka közben, eddig még ki nem derített okból egy dinamit patron felrobbant s arcát és testét borzalmasan összetépte. Papp pár napi kínföldés után szombaton meghalt. Temetésére, mely hétfőn délután lett volna megtartva, már összegyűltek a munkás társai, ugyszintén a pap is kiment, amikor a csendőrség a temetést betiltotta, mivel a halott még nem volt felboncolva. A boncolást kedden dr. Hercinger városi főorvos főorvos végezte.

— A horvát nyelv a katonai igazságszolgáltatásban. Hiteles értesülés alapján jelenthetem, hogy a horvát országos kormány hónapokkal ezelőtt lépéseket tett a végből hogy az új katonai büntető perrendtartás jogaihoz jusson a horvát nyelv és kifejezést találjon Horvátország közjogi állása. Azt kívánta, hogy miután az új katonai perrendtartás szerint a magyar helyőrségeken a katonai bíróságok első instanciáján a német nyelv helyett magyar nyelv lesz a tárgyalási nyelv, a horvát helyőrségeken horvát legyen. A horvát országos kormány erről terjedelmes memorandumot terjesztett a magyar kormány elébe.

— Kolerasesetek Eszéken. Ismét több a koleragyanus megbetegedés Eszéken, mint ottani tudósítónk jelenti. Eddigelé tizenkét esetben bizonyosodott be a kolera.

— Hunnia képei szépek! Hunnia képei olcsók! Hunnia képei tartósak! Hunnia levelezőlapjai szencziósak olcsóságban és kivitelben! Hunnia műterem a PIAC- és CSAPO UTCA SARKÁN az utcai oldalon van! Hunnia modern berendezésű fényképezési és festészeti műterem!

— A Polgári Takarékos és Segély Szövetkezet Piac-u. 73., a 15-ik évtársulatra már a mai naptól kezdve igen olcsó heti befizetésekkel minden levonástól ment könnyen törleszhető kölcsönöket folyósít.

Legjobb és legszebb
Czipők Daniel czipő
műteremben
TELEFON
501
Jólnai Debreczen,
Piac-u. 49. postával ezekben.

Divatos női, férfi, gyermek zsebkendők, harisnyák óriási választékban Kardos Lászlónál Kossuth-u. 9. Folyton ujdonságok.

Győrfi Testvérek
uridivat-, kalap- és fehérnemű üzlete
Piac-utca 30. Dréher sörcsarnokkal szemben.
Őszi ujdonságok
az összes uridivat cikkekben és pipereárukban.

Megbízható címtár csakis a Debreczeni Független Ujság Képes Naptárában van, ezt a nagyszabású naptárt pedig csakis úgy kaphatja meg, ha a lapot járattja. Előfizetőknek ingyen. Másnak még pénzért sem adjuk.

Legsúlyosabb alapon álló
**Elsőrendű új óras
ékszerüzlet és műhely**
Sándor Ármin
DEBRECZEN
Piac-u. 41. (Dréher sörcsarnok mellett.)
Prima briliántok! — Preczls
órák! Gazdag választéku ezüst
raktár!
**Eddig nem létezett
olcsó árak!**
Órajavítások, ékszer alakítások ki-
váló gondnal, legolcsóbban.

**Nagyvásárra
érkezők
figyelmébe!**
Órák, Ékszer, Ezüstműt
legnagyobb választékban, legolcsóbb ára-
kon, jótállás mellett
Löfkovits Arthur és Társa
magyarország legnagyobb óras, ékszerész
üzletében vásárolhatunk.

Közzététel.

Terménytőzsde.

— Ohvaroz E. debreczeni bizományos távirati jelentése

Budapest, 1910. okt. 20.

Készaru változatlan.	
1910. októberi buza . . .	10.50—51
1911. áprilisi buza . . .	10.46—47
1910. májusi buza . . .	—
1910. októberi rozs . . .	7.80—81
1911. áprilisi rozs . . .	7.81—82
1910. májusi rozs . . .	—
1910. októberi zab . . .	7.98—99
1911. áprilisi zab . . .	8.27 28
1911. májusi tengeri . . .	5.48—49
1910. szept. tengeri . . .	—
1910. apr. tengeri . . .	—
1910. augusztusi repce . . .	—

Regény-csarnok.

Sötét titok.

Irta: Stevenson Róbert.

(Folytatás.)

Noha ily kettős életet éltem, még sem voltam képmutató. Komolyan vette mind a két lényemet, akár ha ellöktem magamtól minden korlátot és az élvezetnek odaadtam magamat, akár pedig a munka óráiban, mikor egész lélekkel szenteltem magamat a tudománynak, hogy olyasminek jussak nyomára, ami az emberiség nyomorát enyhíti. Így történt azután, hogy tudományos tanulmányaim, amelyek csaknem kizárólag a misztikusnak és érzékföltöltőnek keretében mozogtak, riktó fényt vetnek lelki küzdelmeimre. Kettős lényemnek e sajátsága napról-napra közelebb vitt ahhoz a nagy fölfedezéshez, mely olyan kárhuzatos irányba sodort, mivel nem az ész, hanem csak egy részét tudtam véges emberi elmémnel fölfogni.

Ez a fölfedezés abban kulminál, hogy az ember nem egy lény, hanem kettő. Azért

mondom, hogy csak kettő, mivel tudásom nem jutott el tovább, mint e pontig. Más szerencsésebb kutatók követni fogják ujjmutatómat, tul is szárnyalnak majd és bebizonyítják, hogy az ember számtalan, egymástól független és különböző lényből áll. Ami engem illet, én csak ezt az irányt követtem. Az erkölcsi oldalról kiindulva, fölismerem magamban az embernek ezt az abszolúte kettős lényét. Beláttam, hogy ha a két természet közül, amelyből állottam, az egyikre azt lehetett biztonsággal ráfogni, hogy én vagyok, ez csak azért volt így, mivel ugyanazt lehetett állítani a másikról is.

Mikor ehhez a tudathoz eljutottam, már feltűnt elmémben az a sajátságos gondolat, hogy ezt az együtt élő, de ellentétes két lényt hogyan lehetne különválasztani s mindegyik számára saját lakást, vagyis saját testet teremteni? Ha ez sikerülne, ha a jónak ép úgy, mint a gonosz, mely egy és ugyanazon emberben megvan, külön tartózkodási helyet lehetne adni, az emberi élet megszabadulna mindattól, ami ránézve a mostani viszonyok közt tűrhetetlen. A gonosz elindulhatna saját útján, megszabadulna ikertestvérenek a jót célzó törekvéseitől és szemrehányásaitól; másrészt a jó is fölfelé törhetne és nem találna lépten-nyomon utjában a gonoszt, fejlődésének egyetlen, de legyőzhetetlen akadályát. Hisz az emberiségnek ép az az átká, hogy e két lény olyan szorosan van egybekapcsolva és az egymástól annyira különböző ikerlányok minden egyes ember bensejében egymás ellen harcolnak. Csak az volt tehát most a kérdés, hogyan lehetne ezt a két lényt elválasztani?

Idáig jutottam el ebben a kérdésben, mikor vegyi kísérleteim új fényt derítettek rá s azt a meggyőződést kellették bennem, hogy a látszólag szilárd test, mely lelkünknek burkolatát képezi, sajátképen rejtélyes módon átlátszó. Kell tehát olyan biztos szernek léteznie, amely a testi képződést megszünteti, ép úgy, mint a szél kettéválaszthatja egy sátor függőnyeit és betekinteni enged a sátor belsejébe. Két okból nem akarok gyónásomnak tudományos részére részletesen kiterjeszkedni. Az első ok abban rejlik, mivel arra a tapasztalatra jutottam, hogy életünknek egész sulya és terhe mégis csak vállainkra nehezedik és aki megpróbálja lerázni, ahhoz kétszeres és kínos mértékben tér vissza a teher. A másik ok pedig az, hogy már elbeszélésemből is kitűnik majd, mennyire tökéletlenek voltak fölfedezéseim. Elég legyen tehát annak elmondása, hogy testemben nem csak fölfedeztem a szellememre sulyosan nehezülő hatalmakat, de meg is kísértem ezeknek eltávolítását olyformán, hogy második emberi alakot készítve számukra, világnak eresztettem őket. S úgy akartam, hogy ez az utóbbi alak is a természet törvényei szerint alakuljon s magán viselje lelke legrosszabb tulajdonságainak jellegét.

— Aki kanalat eszik. Amerikai lapokban olvassuk azt a különös esetet: Concordban, az elmebajosok gyógyintézetében nemrégben halt meg Catherine Moher, akinek a gyomrában boncoláskor kilenc kávéskanalat találtak. A beteg gyomrában talált kanalak, egy kivételével, az intézet monogramjaival vannak ellátva.

Sokáig haboztam, mielőtt ennek az elméletnek megváméletnek megvalósításához fogtam. Jól tudtam, hogy helál is lehet a következménye, mert egy szer, mely olyan erőszakos módon alakítja át az ember belsejét, hacsak egy cseppel is többet veszek, vagy pedig valamely csekélységgel eltévesztem a vegyítést, könnyen megsemmisítheti azt a halhatatlan részt, melyet át akarok alakítani. De a kísértés, hogy ilyen messzire menő és sajátságos fölfedezést megvalósítsak, legyőzte avvalyaimat.

Tinkturámat már rég elkészítettem és egy híres vegyi cégtől beszeréztem egy különös sötét, mely — amint kísérleteim után is megtudtam — az utolsó kellék volt ahhoz, hogy az átalakulás sikerüljön. Egy végzetes éjszakán összekevertem az elemeket s mikor láttam, hogy forrnak és habzanak poharamban, bátor lélekkel ürítettem ki az egész nagy adagot

(Folyt. köv.)

1910. október 21.

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

7

Kereskedelmi akadémiát végzett fiatal ember

Ízeteses gyakornoknak felvétetik a **Phónix biztosító társaság-nál** Arany János-utca 2.

Padló lakk!

legolcsóbb beszerzési forrása

a Festék királynál

Hatvan-utca 8. sz. — Telefon 205. szám.

759—1910. sz.

Hirdetmény.

Szalma, törek és kukorica szár eladása.

A magyar vallásalapnak hajdumegyei Püspökladány község határában fekvő

Battonyás nevű birtokán a f. évben termelt 2006 kereszt buza és 131 kereszt árpa elgépelése után nyert szalma, törek és 61 holdon termelt 66 kupban összerakott mintegy 7200 kéve kukorica szárnak, valamint az

Álomzug nevű birtokán ugyancsak f. évben termelt 1940 kereszt buza elgépelése után nyert szalma, törek és 104 holdon termelt 93 kupban összerakott mintegy 19370 kéve kukorica szárnak eladása határozottatott el.

Az eladás iránt a zárt ajánlatokkal egybekötött nyilvános szóbeli árverés a battonyási birtokon az ottani mezőri laknál **f. év október 28-án d. e. 9 órakor** az álomzugi birtokon pedig az ottani mezőri lakban ugyanazon nap d. u. 2 órakor fog megtartatni.

A battonyási birtokon a szérűskertben kazlakban felállított szalma és töreket, valamint a kukorica szárat köteles lesz vevő a helyszínről elfuvaroztatni, míg ellenben az álomzugi birtokon az ottani szérűskertben kazlakban felállított szalma és töreket, valamint kukorica szárat vevő köteles a helyszínen rendelkezésére bocsájtott 40 drb. szarvasmarhára szolgáló istállóba teletetésre beállított marháit által feléltetni, a szalmát trágyává gyuradni s az ekkép nyert trágyát az uradalomnak ingyen minden kárpótlás nélkül visszahagyni.

Az árverési feltételek a püspökladányi gazd. felügyelőségél a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Püspökladány, 1910. október 18.

Hir. alapítványi gazd. felügyelőség.

TEGYPEN

EGY KÁRTYÁRA

5 FILLÉR bélyeget

ÉS NYERHET

már **október 25-én 75.000** koronát
december 27-én **1 MILLIÓ KORONÁT**

ha megrendel nálunk

Convertált Magyar Jelzálogorszájegy

darabonként 40 havi K 5.10 részletre

" 34 " " 5.80 "

" 25 " " 7.30 "

Ezen sorsjegy évi 6 huzásban 1 millió, 500.000, 800.000 kor. fő- és számos nagy melléknyereményre játszik és minden sorsjegyet okvetlen ki kell sorolni legalább is a 190 koronát érő legkisebb nyereménnyel. Bármely nyeremény már az első részlet befizetése után egészben a vevőt illeti. Ha tehát az első részletet póstautilványon vagy levélbélyegen megkapjuk, megküldjük a megvásárolt sorsjegy számát tartalmazó vételi okmányt, melynek alapján azonnal játékjogosult. A többi részlet befizetése minden postahivatalba portómentes, mert megfelelő bef. lapokat is küldünk. A részletek kifizetése után az eredeti sorsjegy bármikor korábban is átvehető. Sorolási lapot havonta ingyen küldünk. Aki az első két részletet egyszerre küldi, annak a harmadikat engedjük, miről nyugtát adunk. Áraink natósági ellenőrzés mellett törvényesek. — Eladókat bárhol alkalmazunk.

MAGYAR MERCURBANK R.-T., BUDAPEST

Ferencz József-tér 5. (Gresham-palota.)

Ha olcsón akar vásárolni

ugy keresse fel

Márton Ferencz

partii nagyáruházát

a Harisnya királyhoz

Dózenfeld-tér 8. sz. (Kenyér placz.)

hol mindennemű konfectió, ugymint aljak, bluzok, pongyolák és gyermek ruhák minden nagyságban kaphatók. — Női, férfi és gyermek tricó árúknak nagy választék.

Ugyanott egy tanuló felvétetik.

Óvd

a feleséged.

A képekben nagy szemmel nézve ellen az ősb szex kőzönkövéllel teljes névvel, diktáció mellett küldi se fill. magyar bélyeg ellenében
Frau A. KAUPA,
Berlin Sw. 209.
Lindenstr. 51.

Szegénysorsu

nők és férfiak biztos keresztet hozhatnak. Czím a kiadóban!

13530 1910.

Arverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város Tanácsa közhírré teszi, hogy a város tulajdonát képező alább nevezett üzlet és lakhelyiségek a **lolyó évi október hó 28-ik napján, azaz pénteken délelőtt 9 órakor** a városháza nagyteremben megtartandó nyilvános árverésen fognak bérbeadatni.

1. Simonffy-utca 1-ső sz. városi bérházban levő 8. sz. bolthelyiség. Kikiáltási ár: 1000 kor. az 1911. május hó 1-től, 1914. évi május hó 1-ig terjedő 3 évre;

2. Simonffy-utca 2. sz. bérházban levő 8. sz. bolt. Kikiáltási ár: 1700 kor. (ugyanazon időtartamra.)

3. Ugyanazon bérházban levő 11. sz. bolthelyiség. Kikiáltási ár: 1000 kor. (Ugyanazon időtartamra.)

4. Ugyanazon bérházban levő 12. sz. bolthelyiség. Kikiáltási ár: 600 kor. (Ugyanazon időtartamra.)

5. Ugyanazon bérházban levő 13. sz. bolt. Kikiáltási ár: 600 kor. (Ugyanazon időtartamra.)

6. Ugyanazon bérházban levő 15. sz. bolt. Kikiáltási ár: 500 kor. (Ugyanazon időtartamra.)

7. Ugyanazon bérházban levő 17. 18. 19. sz. bolthelyiség az 1911. évi szeptember hó 1-től, 1914. május hó 1-ig terjedő 2 év 8 hónapra. Kikiáltási ár: 2800 kor.

8. Péterfia-utca 76. sz. házban levő Domokos István bérletében álló bolthelyiség az 1911. évi október hó 1-től, 1914. évi május hó 1-ig terjedő 2 és fél évre. Kikiáltási ára: 300 kor.

9. Városháza alatti 16. sz. bolt az 1911. évi május hó 1-től 1914. május hó 1-ig terjedő 3 évre. Kikiáltási ár: 1600 kor.

10. A Simonffy-utca 2. sz. városi bérházban levő I. emeleti 3. sz. lakás, mely áll: 3 lakószoba, 1 elő, 1 fürdő, 1 cselédszobából, 1 konyha, 1 kamara, 1 klozett, 1 padlás és egy pinczehelyiségből; az 1911. évi május hó 1-től 1914. évi május hó 1-ig terjedő 3 évre. Kikiáltási ár: 1000 korona.

11. Ugyanazon bérház I. emeleti 6. sz. lakás, mely áll: 3 lakó, 1 elő, 1 fürdőszobából, 1 kamara, 1 konyha, 1 klozett, 1 padláshelyiségből. (Ugyanazon időtartamra.) Kikiáltási ár: 1000 korona.

12. A Simonffy-utca 2. sz. bérházban levő I. emeleti 7. sz. lakás, mely áll: 3 lakó, 1 elő, 1 fürdőszobából, 1 konyha, 1 kamara és 1 klozett helyiségből. (Ugyanazon időtartamra.) Kikiáltási ár: 1000 kor.

13. Ugyanazon bérház II. emelet 9. sz. lakás, mely áll: 2 lakó, 1 elő, 1 fürdő, 1 cselédszobából és klozett helyiségből. Kikiáltási ár: 500 kor. (Ugyanazon időre.)

14. Ugyanazon bérházban levő II. emeleti 9. sz. lakás, mely magában foglal: 3 lakó, 1 elő, 1 fürdőszobát, továbbá 1 konyhát, 1 kamrát, 1 klozzet, 1 padlást és egy pinczehelyiséget. (Ugyanazon időtartamra.) Kikiáltási ár 1050 kor.

Árverés alkalommal a kikiáltási ár 10%-a az árverés napján, az árverelő bizottságnál készpénzben leteendő.

Az árverési feltételek a számvevőségnél a hivatalos órák alatt (8—1 óráig) megtekinthetők.

Debreczen, 1910. október hó 13.

A városi Tanács.

A Nagyléta Vértési Bank Részvény-társaság nagyléta cégénél 1600 korona fizetés, 400 korona lakbér és jutalékkal javadalmazott

könyvelői állás

betöltendő. Óvadékul 2000 kor. szükséges.

Bizonyítvány-másolatokkal felszerelt ajánlataikat küldjék több évi pénzügyi gyakorlatlal bíró mérlegképes könyvelők **Dr. Halász Albert** nagyléta ügyvéd címére.

Szépség,

széplítés a jó izlés követelménye.

Matild krém

Matild arckenőcs

Matild szappan

Matild powder

3 színben.

Méregmentes széplítőszernek hatásuk meglepő, leveznek minden szeplőt, májfoltot stb. a bőrt finomra, 5 perc alatt fehérré teszik. Tessék megpróbálni, ha nem használ, árát minden kibúvó nélkül visszaadom.

Kun István gyógyszerész.

Kapható minden gyógyszerárban és drogueriarban. For. ktár: **Toth Béla** utóda **Kubek** gyógyszerésznél (Tiszapalota) és **Jócsa** és **Jóna** drogueriarjában.

Apró hirdetések.

Minden szó 5 fillér.

Levelezés.

20 éves széke bécsi nő, 50,000 k. hozomány, később nagy örökséggel, nagyiparos egyetlen leánya, fess és szép, **szerelmi házasságot** óhajt. Csak komoly ajánlkozók, ha vagyon nélkül is, irjanak L. Schlesinger, Berlin 18.

Drágám! Csak légy nyugodt nincs semmi bajom, nagy elfoglaltságom miatt nem írtam, de azért mindig gondolkodom rád nagyon forró szeretettel. k. Mamád. Pá.

Betöltendő.

Egy 13-14 éves fiu küldöncznek felvételeik kiadóhivatalunkban.

Adás-vétel.

Uj harisnya kötések és fejelések a legfinomabb D. M. C. pamutból, a legolcsóbb árban készülnek, az Egyesült Zsinór és Pászomány gyárban Debrecen. Ugyanott tanulók és tanuló lányok fizetéssel felvétetnek.

28 krajcárért fejel férfi vagy női harisnyát Benyáts Emil villanyerőre berendezett harisnyagyára, Debreczen, Tisza-palota.

Budapesti Férfi szabó

készít divatos szabásu

öltönyöket 40-50 koronáig.

DEBRECZEN. Sas-utca 4 szám.

Egy egész uj varrógép elköltözés miatt olcsón eladó. Cim a kiadóban.

Ha nincs pénze és szüksége van, vászon asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon.

Ha olcsón akar ruházkodni úgy vásároljon **Schwarz Salamon** cégnél Simonffy-utca 2. Váray mellett. Nagy választék mindenféle ruhakelmékben, karchetekben, kész ruhák, pongyolák, női kabátok szörme bokban rendkívül olcsó árak. Czimre tessék ügyelni.

Fajtisztá 3 hónapos him, dán dogg kölyök eladó. Arany János-utca 39.

Boreczet házilag készített kapható. Czim a kiadóba.

Egy jókarban lévő, finomabb (nickelezett) copirés megvételre kerestetik. Czim a kiadóban.

Lakás.

Két utcai első emeleti lakás mindenik 4 4 szobával tágas előszobával s a modern igényeknek megfelelőleg minden mellékhelyiségében teljes kényelemmel, gáz és villanyvilágítással berendezve november hó 1-től kiadó Hatvan-u. 2-ik szám alatt. Értekezhetni Muraközy László gyógyszerárában.

Egy csinosan butorozott szoba külön bejáratú Széchenyi-u. 44. sz. alatt azonnal kiadó.

Különféle.

Teljes ellátás özv. izr. urnőnél, a Piaczhoz közel, esetleg ebéd és vacsora koszt is. Kitiűnő koszt. Czim a kiadóba.

Egy pincze helyiség száraz, betonoz, a Piaczon, raktárnak azonnal kiadó. Czim a kiadóba.

Azon rosszakaratu hieszteléssel szemben, hogy a MATILD crémet sehol sem gyártják, tudatom mindazokkal akik használják, hogy a MATILD-crém az összes gyógyszerárakban és drogueriákban kapható.

Sarok bolt fűszeresnek, hentesnek, borbélynak, vagy bármilyen üzemnek megfelelő nagy forgalmu helyen Morgó-u. 9. kiadó.

Ügyes varrónő házakhoz ajánlkozik. Czim a kiadóba.

Megnyílt!

Megnyílt!

Uj Női Confectió üzlet Uj

⇒ Csapó- és Rákóczi utca sarkán. ←

Saját érdeke mindenkinek **őszi és téli**

Női-, Leányka- és Gyermek Felöltőket

Szatmári János

női szabó üzletéből szerezze be.

Bevásárlásnál sok pénzt takarít meg.

„Gyöngyvirág Crème“

AZ arokrémek gyöngye!

Ézeplő, májfoltok, pattanások s bőrbajok ellen kiváló jó szer. **Símává, fehérré és üdové teszi az arcot!** Sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz. A nappalra való kréme nem zsiroz, míg az éjjelre való zsiroz. Egy tégely ára 1 korona.

Kapható:

Mihalovits Jenő

„Kigyó“ című gyógyszerárában,
DEBRECZEN.

Árverési hirdetmény.

Alantírott a pladányi kir. járásbiróság, mint hagyatéki bíróság 1910. P.v. 74/5. sz. végzése alapján ezennel közhírré teszem, miszerint a néhai Schvarcz Vilmos hagyatékához leltározott gabonaneműek u. m. buza, zab, bükköny és üres zsákok **1910. évi okt. hó 26-án délután 3 órakor** Tetetlen község házában a községi előjáróság közbejöttével nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett elfog adatni.

Tetetlen, 1910. október 17-én.

Szabó Gyula

tíző, hagyatéki zárgondnok.

Kőszén és tűzifa árjegyzék.

100 kg. száraz vágott fa K 2 40

500 " " " " " 11.—

100 " szalon porosz kőszén " 4.40

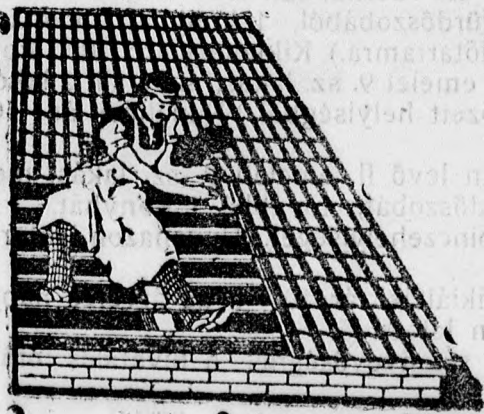
100 " darabos kokszt " 4.20

házhöz szállítva.

Gabányi Sándor Csapó-u. 28. sz.

Telefon 449.

Az építettő és építő közönség figyelmébe.

Már sokan tudják hogy ajánlatos az építkezésnél a Karczagi Agzag ipar termékeivel is költségvetést csináltatni, mivel a karczagi gépeserép könnyűségénél fogva olcsóbb tetőszerkezetet igényel, ugyanis míg a kézi cserép csak 15-16 cm. széles és súlya drb.-ként 1'30-1'40 kg. addig a gépeserép 17 1/2 cm. széles és súlya drb.-ként 1'30-1'35 kg. tehát 10-12 %-al könnyebb, kézi cserépből szükséges 48-45 drb. súlya 55-63 kg. addig □ méterenként, gép cserépből szükséges 36 drb. súlya 46 kg. Eső után az arány még rosszabb, mivel a kézi cserép 20-25 % vizet vesz fel tehát eső után négyzet méterenként 70-80 kg. súly lesz addig a gépeserép csak 8-9 % vesz fel és így négyzet méterenként 50-51 kg. lesz. A nyers falazati téglával mivel azokat 1/2, 3/4, 1 és 1 1/2 nagyságba is készíti fenti gyár, szép felület kapunk, melynek fentartására sem kell gondolni. A vevő közönség kényelmére a helyteli fakeskedésekben raktárt létesítettünk, de megrendelhető gyártmányaink gyárvezetőségünkél is vagy alantírott tulajdonosnál.

LÓWI ARMIN

Karczagi agzagipar tulajdonosnál, Széchenyi utca 23.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piac-utca 49. a főpostával szemben.